

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

γίαν άλλων, όπως άτυχώς ή νέα γενεά, άλλ' ούτε είνε ανάγκη και νά γράφη μέ τὸ σταγονό μετρον, διὰ νά φαίνεται σοφός.

Εἰς τὸ ἐνεργητικὸν τοῦ Δημητρακοπούλου ὑπάρχει καὶ εἰς ἄλλος τιμητικὸς τίτλος: "Ὅτι ὑπῆρξεν ἀμείλικτος διώκτης τοῦ μαλλιαρισμοῦ. Τὸν ἐμαστίγωσε καὶ τὸν ἔσκωψεν ἀπηνῶς.

★

Ὡς ἄνθρωπος ἦτο ὅπως καὶ ὡς συγγραφεύς. Δέν ἦτο διφυής, ὅπως ἄλλοι συνάδελφοι. Ἀπλοῦς, εὐχάριστος, σατυριστής, ἄκακος, πάντοτε μέ ἓνα μειδιάμα, μέ ἓνα χαριτολόγημα, μέ μίαν κελοσύνην εἰς τὰ χεῖλη. Κιτηναλῶσε τὴν τόσῳ ἀκμαίαν ζωὴν του, χωρίς ἐγωϊστικὴν ὀπισθοβουλίαν, χωρίς νά παραμερίσῃ ἄλλους διὰ νά ἐπιπλεύσῃ αὐτός, χωρίς νά περιαιτολογῇ, χωρίς νά ἀποταμειύῃ. Καὶ ἐνοσηλεύθη εἰς τὴν Κλινικὴν, συντηρούμενος ἀπὸ τὴν «Ἐταιρίαν τῶν Θεατρικῶν συγγραφέων» Νε

κρὸς ἐτιμήθη. Τὸ Κράτος τὸν ἐνεθυμήθη τοῦλάχιστον θανόντα καὶ τὸν ἐκήδευσεν δαπάναις του. Ὁ πρίγκηψ Νικόλαος, οἱ Ἀρχηγοὶ τοῦ Λαϊκοῦ καὶ Μεταρρυθμιστικοῦ κόμματος, θεατρικοὶ συγγραφεῖς καὶ ἡθοποιοὶ καὶ δημοσιογράφοι καὶ καλλιτέχναι καὶ ποιηταὶ καὶ λογογράφοι, ἐκύκλωσαν ἐν εἰλικρινεῖ θλίψει τὸ φέρετρόν του, τὸ ὁποῖον ἐκάλυψαν στέφανοι πολλοί, — ὕσταται ἐνδείξεις μιᾶς ἐκτιμήσεως, ἡ ὁποία θὰ ἐπιζήσῃ. Ὁ Πολύβιος ἂν δέν ὑπῆρξε πολύβιος ἐν τῇ ζωῇ, θὰ εἶνε τοιοῦτος μετὰ θάνατον. Ὁ Δημητρακόπουλος ἐθεώρει τὸν τάφον ὡς ἓνα διάμεσον σταθμόν. Ἐπίστευεν εἰς τὴν ἀθάνατον ζωὴν τοῦ πνεύματος. Ἄν ἡμεῖς δέν εἴμεθα πνευματισταί, τὸ πνεῦμά του ἦτο τόσον φωτεινὸν καὶ τόσον ἄφθονον, ὥστε νά μᾶς πείθῃ, ὅτι ὁ Δημητρακόπουλος δέν ἀπέθανε. Πλανᾶται γύρω μας, ἕτοιμος νά ἐκσφενδονίσῃ μίαν εἰρωνείαν!

Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΜΙΑ ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ

Εἰς μίαν αἴθουσαν πολυτελεῖ συνωμίλει εὐρύς κύκλος ἐπισκεπτῶν.

Εἶχον ἀπὸ τοῦ παρελθόντος χειμῶνος νά ἐπανίδω τοὺς εἰκονοβριθεῖς τοίχους καὶ τοὺς Περσικοὺς τάπητας καὶ τὰς βελουδίνας πολυθρόνας καὶ τὰ βαρύτιμα παρκαπετάσματα.

Ἐνεθρονίσθη εἰς ἐν ἀναγκυρικότατον κάθισμα, τὸ ὁποῖον ἐξέλεξκ διότι ἦτο παράπλευρον χαριτωμένης δεσποινίδος, τῆς ὁποίας περισσότερον μοῦ ἤρσκες τὸ πνεῦμα ἀπὸ τὸ σῶμα. Ἄλλως τε ἤθελα νά ἀποφύγω καὶ μίαν γρατάν, ἡ ὁποία ἤννοει νά τυραννῇ τοὺς παρκακκημένους μέ μίαν ἀφόρητον φλυαρίαν.

Δέκα εἶσαν οἱ ἐπισκέπται καὶ εἴκοσι χεῖλη ἀνεκινούντο σπασμωδικῶς. Ὅλοι συνεφώνουν, καὶ ἐν ταῦτοις τὰ στόματτα ἐπηγαίνοντο τόσον, ὥστε ἐρχίνοντο ὡς νά διεφώνουν ριζικῶς.

Ἐσιωποῦσα διὰ νά δυνηθῶ νά ἐννοήσω ἐπὶ τέλους τὸ θέμα τῆς ὁμιλίας καὶ νά συντελέσω εἰς τὴν λύσιν αὐτοῦ διὰ τῆς εἰς αἶτοπον ἀπχωγῆς μιᾶς ὁμιλίας. Ἄλλ' ἐνόμισα σκοπιμώτερον ν' ἀποτακθῶ πρὸς τὴν γειτόνισάν μου.

— Καὶ ὁμιλοῦν; ...

— Περὶ ἀνέμων καὶ ὑδάτων, μοῦ ἀπαντᾷ.

Ἰδοὺ θυμῶσιος χαρακτηρισμὸς τῶν 999 ἐπὶ χιλίων ὁμιλιῶν. Εἶναι παλαιὰ μου συνήθεια νά θέλω νά ψυχολογῶ, ὁσάνκις ἐξαναγκάζομαι εἰς ἐπισκέψεις, ἐπὶ τῶν συνομιλιῶν.

Τὴν πρώτην λέξιν τὴν διεκδικεῖ ἡ ἡλιθιότης,

τὴν τελευταίαν ἡ ἀνοησία. Τετριμμένοι διάλογοι, προσπεποιημένοι, ἀνοήσιοι, ἀδιάφοροι, ὅταν δέν εἶναι κακολόγοι καὶ συκοφαντικοί! Καὶ ἐφιλοσόφησα προχθες τὸ ἀπόγευμα— πάντοτε χωμένος εἰς τὰ βελουδίνα βῆθ τῆς ἡγεμονικῆς πολυθρόνας μου, ἡμικλείων κάποτε τὸν δεξιὸν ὀφθαλμόν—ἐπὶ τοῦ κοινωνικοῦ αὐτοῦ ζητήματος.

Διὰ τὴν δὲν ὑπάρχει σχεδὸν εἰς τὰ Ἀθηναϊκὰ σπίτια τὸ σπινθηρίζον πνεῦμα τοῦ συνδιαλέγεσθαι;

Αἱ κυρίαι ὁμιλοῦν αἰώνως διὰ τὰς μοδίστρας των, διὰ τὰ ἐμπορικά, διὰ τὰ γλυκίσματα, διὰ τὰς ὑπηρετριάς, διὰ τοὺς κωλικοπόνους τοῦ μπεμπέ των. Οἱ κύριοι διὰ τὸ ἐπάγγελμά των, διὰ τὸ σπῆτι ἂν εἶναι ψυχρὸν ἢ θερμόν, ἢ διὰ τὸ ἐνοίκιον, καὶ ἀρέσκονται ν' ἀνακοινώσουν καὶ μερικὰς παρκατηρήσεις τοῦ μετεωρολογικοῦ δελτίου.

Καὶ ἂν ξεφύγουν ἀπὸ τὸν ἀδιέξοδον σιγή θως κύκλον τῶν ὁμιλιῶν αὐτῶν, θὰ στρωθῇ μετὰ τινος τέχνης ἡ «πετσέτα» καὶ θ' ἀρχίσουν νά παρκαλύνουν ὀνόματα γνωστὰ καὶ ἄγνωστα, δεσποινίδες καὶ γεροντοπαλλήκαρα, πενθερά καὶ γαμβροί, ποῖος θὰ διαζευχθῇ, ποῖος θὰ ἀρραβωνιασθῇ, ποῖα ἀπήχθη, ποῖος ἔφαγε τὴν προίκα, ποῖα δὲν ἤξευρε πῶς τρώγουν τὸ τυρὶ κλπ.

Καὶ διασύρονται πολλάκις ὑπολήψεις, καὶ

γελωτοποιούνται πρόσωπα, καὶ ἀναφέρονται ὡς γεγονότα ἀπλᾶ ὑπόνοιαι, καὶ φεύγετε ἀπὸ τὴν αἵθουσαν μὲ ἓνα ὑπολογισμόν πάντοτε ἐγκληματικὴν διὰ μίαν οἰκογένειαν, καὶ μὲ τὰς ἐντυπώσεις ὅλων τῶν κηλίδων τοῦ συγχρόνου βίου.

Παρέκει εἷς τζέντλεμαν, μὲ λευκὰ χειρόκτια καὶ ἀσταθῆ μόνυελον θέλων νὰ ἐρωτοτροπήσῃ, ἔλεγε τοιαύτας αὐθάδεις μωρίας, ὥστε

ὀριστικῶς κατέταξεν εἰς τὴν τάξιν τῶν ὀσιωματῶρων τὴν νεαρωτάτην δέσποιναν, τῆς ὁποίας δὲν ἐξηγτηλήθη ἡ εὐγένεια, ἀφοῦ εἶχε τὸν ἥρωϊσμόν νὰ τὸν ἀκούῃ

"Ἐφερὰν τὸ τσάι" ἦτο θερμότατον, ἀλλὰ δὲν κατῴρθησε νὰ ἐλαττώσῃ τὴν ψυχροτάτην ἐντύπωσιν τῆς πληκτικῆς ἐκείνης, ἀλλὰ δυστυχῶς καὶ συνήθους ἀπογευματινῆς ἐπισκέψεως.

ΑΜΑΡΑΝΤΟΣ

Σ Η Μ Ε Ι Ω Σ Ε Ι Σ

"Ἀπεργία στρατιωτικὴ.— Σκελετὸς κινούμενος.— Μία ἀεροπορικὴ προκήρυξις.— Ἡ Βασιλικὴ θυσία.— Ἡ Θράκη καὶ ἡ Ἀντάν.— Κάλπαι καὶ φωτογραφίαι.— Ἀναμνηστικὰ γραμματόσημα.— Τὰ δράματα «τιμῆς».— Εἰς Ρῶσσοις ζωγράφος.— Ἡ μυῖτα.— Ἰστυτοῦτον ψύχους.— Ὁ βράχος τοῦ Θανάτου

Εἰς διάστημα ἐνὸς μηνὸς τραγωδίαι ἀπροσδόκητος ἐδόνησε τὴν Ἑλληνικὴν ψυχὴν. Ὁ στρατὸς τῆς Μ. Ἀσίας προβάλλει εἰς μίαν πρωτοτυπὸν ἀπεργίαν. Ἐκκενώνει τὰ διὰ τόσου αἵματος καὶ χροῦματος κτηθέντα ἐδάφη, ἅτινα ἡ διπλωματία ἐπέδικασεν εἰς τὸν Κεμάλ. Τὴν ἀποχώρησιν τοῦ στρατοῦ ἐπακολουθεῖ τῶν Μουσουλμανικῶν ὁρδῶν ἐπιδρομή. Καὶ ἡ ἄφροντος συνέπεια: "Ὁλεθρος. Οἱ ἄοπλοι κάτοικοι σφάζονται, τὰ γυναικόπαιδα ἀτιμάζονται, αἱ οἰαίαι πυρπολοῦνται. Ἡ ὠραία Σμύρνη, ἡ νύμφη τῆς Ἰωνίας, ἡ Γκιουρ Ἰσμύρ, οὕτω τὴν ἔλεγαν οἱ ἴδιοι οἱ Τοῦρκοι, ἐξαφνίζεται. Πένθος βαρὺ καλύπτει τὴν Ἑλλάδα.

*

Καὶ ἔρχονται ἐκ Μ. Ἀσίας σωρηδὸν οἱ πρόσφυγες, — ἡμισυ ἑκατομμύριον — τὰ διαφυγόντα τὴν καταστροφὴν θύματα. Ὁ τρόμος καὶ ἡ πείνα ζωγραφίζονται μὲ τὰ ἀπαισιότερα χρώματα εἰς τὰ μάτια τῶν καὶ εἰς τὰ χεῖλη τῶν. Ἄστεγοι, γυμνητεύοντες, ἐξηγτημένοι, θρηνοῦντες τὴν σφαγὴν κάποιου προσφιλοῦς, ἀναμένουν τὴν φιλεύσπλαγγον χεῖρα τὴν σώζουσαν ἐκ τοῦ θανάτου.

*

Ἡ σκηνογραφία ἀλλάζει. Ἐν ἀεροπλάνον κομίζει ἐν ἐπαναστατικὸν κήρυγμα. Ἐρχονται οἱ στρατιῶται διὰ νὰ σώσουν τὴν Θράκην ἀπειλούμενην. Ὁ Βασιλεὺς δεχεται προθύμως νὰ θυσιάσῃ τὸν θρόνον· ὁ λαὸς ἀποδέχεται τὴν Ἐπανάστασιν. Εἰς ὅλων τὴν ψυχὴν ὑπάρχει ἡ ἀμφιβολία διὰ τὴν Θράκην. Ἀλλὰ δὲν ἀργεῖ νὰ ἐνσκήψῃ τὸ σκληρὸν ἄγγελμα. Κατακυροῦται καὶ αὕτη, εἰς τὸν ὑπερφίαλον τῆς Ἀγκύρας ἐπαναστάτην. Αἱ τρεῖς Μεγάλαι Δυνάμεις ἐπιδιψοῦσιν περιποιήσεις εἰς τὸν κατὰ

τὸν πόλεμον ἐχθρὸν τῶν, τὸν σύμμαχον τῶν Γερμανῶν!

Καὶ ὅλα αὐτὰ ἐκτυλίσσονται μὲ κινηματογραφικὴν ταχύτητα. Καὶ ἡ Ἑλλὰς ὀφίσταται τὴν ἐγκατάλειψιν, συνεχίζουσα τὴν μαρτυρικὴν ἱστορίαν τῆς. Ὁ πολιτισμὸς τῆς Δύσεως ἐχρεωκόπησεν. Οἱ Ἕλληνες δὲν νικῶνται ἀπὸ τὰ ὅπλα τῶν ἀπίστων, ἀλλ' ἀπὸ τὰ βέλη τῶν ἀπαθῶς θεωμένων χριστιανῶν πίπτουν πληγωμένοι

*

Μετὰ τὴν Μ. Ἀσίαν, ἡ Ἀνατολικὴ Θράκη εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ μαρτυρίου. Ἐὰν ἐκ τῆς πρώτης, ὑπέκρινοντες εἰς ἀπόφασιν τῶν Μεγάλων Δυνάμεων ἀπεσύρθημεν, ἐκ τῆς δευτέρας ὑπὸ τὴν ἀπειλὴν τῆς βίας τῶν αὐτῶν Χριστιανικῶν Δυνάμεων τὴν ἐκκενοῦμεν, ἀφοῦ οὐχὶ κατ' ἐντολήν, ὡς τὴν Σμύρνην, ἀλλὰ διὰ τῶν ὅπλων τὴν εἴχομεν ἀπελευθερώσῃ. Καὶ ἡ ἀτυχὴς Θράκη ἐπ' ἀνέρχεται εἰς τὰ δεσμὰ τῆς δουλείας μὲ ὅλας τὰς τιμὰς, τιμὰς ἐπικηδεύουσ. Καὶ οἱ κάττικοι, ἄθροοι καὶ πανοικεῖς, φεύγουν. Νέα Ἐξοδος ἐν πλήρει Κ'. αἰῶνι.

*

Τὰ δίδυμα ὁδυνηρὰ ἀτυχήματα, τῆς ὑποδουλώσεως καὶ πάλιν τῆς Μ. Ἀσίας καὶ τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης, πρέπει νὰ μᾶς διδάξουν, ἀλλ' οὐδέποτε θὰ μειώσουν τὸ ψυχικὸν σθένος τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Τὰ ἔθνη δὲν πρέπει νὰ λιποψυχοῦν ἐν ὥρᾳ ἀτυχιῶν, συνήθων εἰς ὅλα τὰ Κράτη, ἀλλ' ὑπερήφανα, ἐν ἐγκαρτερήσει νὰ ἀποδίδουν εἰς τὸν σκοπὸν τῆς παλινρθώσεως. Ἡ Ἑλληνικὴ μάλιστα φυλὴ, ἡ ὁποία ἔχει τὸ ρεκόρ τῶν σκληροτέρων περιπετειῶν, οὐδέποτε ἐκάρθη, οὐδ' ἀπεθαρρύνθη ποτέ, καὶ ἤδη, ὅχι μόνον τάχιστα θὰ ἀνακύψῃ μαχητικῶς, ἀλλὰ θὰ ἐπιβληθῇ, στηριζομένη ἐπὶ τῶν ἰδίων δυνάμεων, ἐπὶ τῆς θρυλικῆς λόγχης τῆς, πάλιν διὰ τῆς προόδου καὶ τοῦ πολιτισμοῦ ἐπὶ τοῦ προαιωνίου ἐχθροῦ, ὅστις ἀσφαλῶς ἐν μέλλοντι προσεχιστατέρῳ θὰ ἐκδιωχθῇ ἐξ Εὐρώπης, ἐν τῇ ὁποίᾳ